

Utökad släktbok på CD – 2012

Kompletterad version, jan 2012

Ove Billing, DIS SYD

Eftersom det visat sig att allt inte varit klart skrivet och på något ställe inte klart tänkt kommer här en ny version.

2005 berörde jag detta ämne i Diskulogen nr 69 och jag har förstått att ganska många nappat på idén. Nu har ju Disgen förbättrats flera gånger sedan dess, vilket medfört behov av en ändring i koden och bortfall av behovet av särskild självstartsfil. Vidare har ju många nya medlemmar tillkommit så det finns anledning att nu skriva en ny, korrigerad beskrivning, som jag valt att lägga ut på DIS SYD:s webbplats. Kanske kan detta inspirera någon att försöka själv. Jag lever och lär efter principen att svårigheter är till för att övervinnas och att det bara är att hoppa rätt in i uppgiften så brukar saker och ting lösa sig efter hand, särskilt om några grå också mobiliseras. Om inte annat så lär man sig en hel del på vägen. Då sätter vi igång ...

Bakgrunden är att jag tidigare, för mer än 15 år sedan, kopierat upp en släktbok på åtskilliga hundra sidor till vart och ett av barnen men att göra en ny upplaga upplevde jag både för dyrt och framför allt för besvärligt. Det är ju också så att ungdomarna nu för tiden har en helt annan datorvana än vi äldre och upplever det bekvämare att klicka runt i en dator än att bläddra i en tjock pärm. Det som höll mig tillbaka var svårigheten att i Disgen knyta olika dokument och extra bilder till vissa personer. Men så fick jag syn på ett inlägg på DIS Forum, där Hasse Svedberg löst problemet. Hans princip kvarstår men jag har modifierat den en del för att passa mig. Med utökad i rubriken avser jag alltså möjligheten att ta med mer underlag och dokument än vad som Disgen idag möjliggör som standard.

Det hela går ut på att använda en av Disgens notiser, förslagsvis nr 9, Extra Text, endast för detta ändamål och utskrifter. Innehållet i notisen är en html-kod som jag återkommer till senare och som visar en knapp för länkning till önskat dokument. **Bild 1, Merknappen.**

Bild 1
Merknapp

Länken kan leda till ett enda dokument, t.ex. en bouppteckning eller till ett samlingsdokument med en lista på nya länkar till i princip hur många dokument eller bilder man vill ha. En fördel är också att samma länkmål kan förekomma hos många personer. Det kan alltså finnas länkar hos både testator och arvtagare till samma testamente. Man kan länka till allmänhistoriska artiklar, till Ortsbeskrivningar, gårdsfotografier, ljudfiler eller egentligen vad som helst som man tar med på CDn och som datorn klarar att visa.

1. Mapper, mappträd

I Disgen 8 infördes en ny mappstruktur under Html i Dg82Data så att vi nu först har en undermapp för varje flock (001, 002 etc) och under var och en av dessa en eller flera mapper 00, 01 med en ansedel för varje individnummer och med de första 999 i mappen 00 och nr 1000 till 1999 i 01 osv. Allt detta skapas automatiskt av Disgen och tillhörande bilder kommer också automatiskt direkt i Html-mappen under Dg82Data. Mer om det senare.

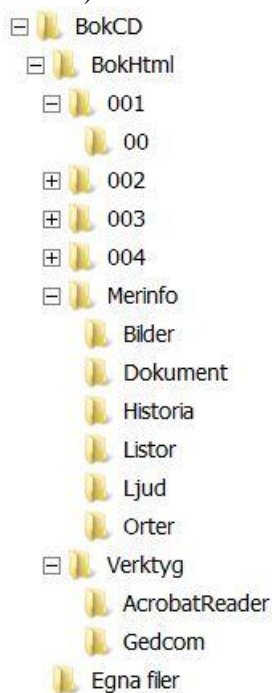

Bild 2. Mappträd

Jag rekommenderar att du börjar med att skapa en särskild mapp någonstans på din dator, som du kallar BokCD eller något annat namn du väljer själv. Tanken är att du senare skall kopiera en del av innehållet i denna mapp till din kommande CD, DVD eller USB-minne. (Jag skriver fortsättningsvis bara CD, kanske behöver du inte någon DVD, som ju rymmer ca 7 ggr mer.). Men dessförinnan skall vi kopiera det dels det dokumentmaterial vi vill visa med Mer-knappen, dels de filer Disgen skapat i mappen Html när vi blivit nöjda med dem,

Jag har även funnit det praktiskt att skapa en mapp i BokCD som heter BokHtml och som skall ta emot alla filer som Disgen skapat i Dg82Data\Html.

Mappen längst ner, Egna filer, är tänkt som lagringsplats (skafferier) för div. eget material såsom egenskapad index-fil, utkast etc. Mappen ligger som du nog ser utanför BokHtml (parallellt) och kommer alltså inte med vid bränningen.

Ett typiskt mappträd kan då se ut som i **Bild 2**. Där noteras att de bilder du tidigare har länkade på vanligt sätt i Disgen som t.ex. porträtt hamnar automatiskt i mappen Html. De ytterligare bilder som du vill ta in med den tänkta merknappen skall däremot vara placerade i mappen *Merinfo*, där vi också placerar alla artiklar, kartor och andra dokument, kanske också ljud- eller video-filer, som vi anser bör vara med. Personligen tycker jag det är bra för överblicken att använda undermapp till Merinfo, så att en fil blir lättare att hitta. Betrakta därför

undermapparna i bilden som exempel.

När det gäller bilder bör de vara i jpg-format för att säkert passa alla webb-läsare. Använd ett bildbehandlingsprogram för att vid behov omvandla formatet på dina bilder. De flesta klarar det. I sammanhanget kan det dock vara bra att se till att det alltid finns en beständig kopia av varje bild i t.ex. tif-format på din dator. Som bekant minskas antalet pixlar varje gång man sparar i jpg, varför bilden blir förstörd efter några sådana operationer. Betrakta alltså dessa tif-filer som arkivfiler, som alltså inte skall användas direkt.

Jag rekommenderar att alla dokument görs om till pdf-format, eftersom en Word-fil dels oftast är större, dels kräver att mottagaren har Word eller en Word-läsare på sin dator.

För att gardera dig mot att användaren inte har Acrobat Reader eller annan pdf-läsare i sin dator så kan du för att vid behov möjliggöra installation också lägga in det programmet i en särskild mapp som jag kallat Verktyg, under BokHtml. Men de flesta har sådan läsare så det är måhända obehövt. Du kan också skapa en mapp Gedcom och där lägga in en Gedcom-export, eller kanske en säkerhetskopia av Disgen, vilket möjliggör för användaren att skapa en egen släktdatabas på grundval av din.

När du med Disgen skapar en Html-export så är den första frågan var det hela skall placeras. Låt den skapas i den Html-mapp som föreslås under Dg82Data. Om du vill göra en förändring kan det vara bra lägga det nya i Html1, Html2 osv, som du skapar i förväg. Skapa gärna en export dit nu som övning och för att se hur det ser ut och vad filerna innehåller. Html-mappen själv innehåller dels skapade person- och ortsregister (om du valt detta), dels alla bildfiler som åberopas vid exporten samt startfiler medan ansedlarna ligger i resp. undermapp.

När du är nöjd med vad Disgen själv skapar skall du kopiera **innehållet** i önskad Html-mapp ovan till mappen BokHtml, som du skapat under BokCD. Observera dock att Disgen även skapar en index.html. Om du har gjort en separat, egen index-fil, bör den placeras i Egna filer, så att du sedan lätt kan kopiera in din index-fil i BokHtml och alltså skriva över den befintliga, som Disgen skapat. Lägg även knappfilen, Mer2.gif, där som säkerhet. Denna mapp skall alltså inte brännas på CD:n

2. Skapa erforderliga samlingsdokument.

I ansedeln kommer alltså en knapp (se Bild 1) för länkning alldeles efter levnadsbeskrivningen under förutsättning att notis 9 placerats efter personens andra notiser. Den kan antingen leda till enskilt objekt (bild eller dokument ..) eller till ett samlingsdokument, som är en lista på saker som har med den berörda personen att göra. Jag har valt att kalla dessa listor S+Disgens id-nummer för personen.htm, t.ex. S1_234.htm (1=flocknr och _ i stället för kolon, som ju inte går bra i filnamn). Den skall alltså placeras i mappen Listor under Merinfo om du följer mitt upplägg.

Börja med att på en personlista anteckna vilka dokument etc. som du vill visa för var och en. Du märker snart att för många av de äldre anorna finns inga speciella dokument och då behövs förstås heller ingen Merknapp.

Mer om ...

Pers nr
2:30

Reinhold, CR

Länk Nr Beskrivning

<u>1</u>	Beundrabrev från CR till blivande makan Sofia 1859
<u>2</u>	Kärt brev från CR till makan 1861
<u>3</u>	Brev från CR på skyttetävling i Stockholm 1869
<u>4</u>	Artikel om CR - "En västgötaknalle som blev köpman i Ulricehamn"
<u>5</u>	Köpekontrakt - försäljning av handeln i Nåtared 1900
<u>6</u>	Hembygdsföreningen kallar till utfärd -

Bild 3. Exempel på samlingsdokument (Beskuren)

Upprätta nu för varje person, där det finns mer än 1 dokument, en lista på de objekt du vill visa, enklast i Word. Grundlistan kan skapas var som helst men länkarna skall skapas när Word-filen ligger i mappen Merinfo>Listor. För att skapa länkarna använder du funktionen Skapa Hyperlänk och sedan sparar du i formatet Htm. Ett exempel kan du se i **Bild 3**. Markera förslagsvis ordningsnumret så att det blir markerat som länk. Men inget hindrar att du väljer hela raden eller delar av den som klickbar del. Om du flyttar ett länkat dokument eller listan till en annan mapp måste du göra om länkningen.

Gå nu igenom samtliga personers dokument och skapa ett samlingsdokument för var och en som har flera än ett eller två objekt. För dem med få länkar kan du i stället skapa en extra merknapp i ansedeln för varje dokument men fler än två knappar ser kanske inte så bra ut. Det är också mycket lättare att ändra ett samlingsdokument (om du vill lägga till eller ta bort något) än att ändra i notis 9 och sedan göra om hela exporten.

4. Skapa knapp

Jag har valt att skapa en tangentbordsknapp med texten Mer..., **Bild 1**, men du kan göra något annat eller be mig skicka min lilla fil för ändamålet. Det går sannolikt också bra att klicka hem filen från vår webbplats (Mer2.gif). Den skall ha gif-format och storleken är i mitt fall 60x40 pixlar. Detta mått bör återfinnas i koden i nästa stycke. Måtten där bör vara minst så stora så att hela knappen får plats. Som du ser i koden nedan har jag valt att placera knappbilden i mappen Merinfo\Bilder men med kodändring går den förstås att lägga på annat ställe.

5. Kod

Den html-kod med vinklar, punkter och annat, som du ser nedan skall placeras som enda text i notistypen Extra Text (9). Givetvis måste du i det enskilda fallet byta adressen på första raden nedan mot det som gäller i ditt fall betr. mappnamn och filnamn. Om det skulle handla om en gårdsbeskrivning kanske det skulle kunna stå.

`
` i stället. Observera att snedstreckens lutning skall vara som här visas i alla html-koder, inte som i vanliga fall. De båda punkterna innebär en order till programmet att gå tillbaka ett steg i trädet från det befintliga stället (00 för ansedlar), alltså till BokHtml med 2 st ../, och där söka efter mappen Merinfo med undermappen Orter och i den leta upp den önskade filen. (Detta känner nog gamla DOS-rävar igen.) Sista raden i koden ger en text i fet stil under knappen med uppmaning att använda knappen och kan förstås strykas om man vill. Vill du inte ha fet stil kan du stryka B och /B med sina vinklar. Du kan förstås också skriva annan text.

```
<a href=" ../Merinfo/Listor/S1_6.htm" target="100%"><BR>
</BR></a>
<BR><B>Klicka på Mer-knappen ovan för att få mer information.</B></BR></a>
```

6. Inställningar

I Disgen skall du under Export till Html > Inställningar för ansedlar se till att notistyp 9 finns med under Notiser för levnadsbeskrivning (rad 2). **Bild 4**. Skulle du ha använt denna notis för andra ändamål tror jag att det går att använda någon annan av de icke tidigare använda möjligheter som finns på andra raden, men det har jag inte prövat. Det är emellertid viktigt att du placerar den valda notisen sist bland notiserna om du vill ha knappen sist.

Personligen tycker jag mallen Disgen 10 är trevligast (ganska diskret) men valet är helt en smaksak. En fördel där är att högerklick på en bild > Visa bild ger större bild i separat fönster.

Vill du begränsa antalet ansedlar kan du i förväg göra en söklista, som du sedan anger som underlag.

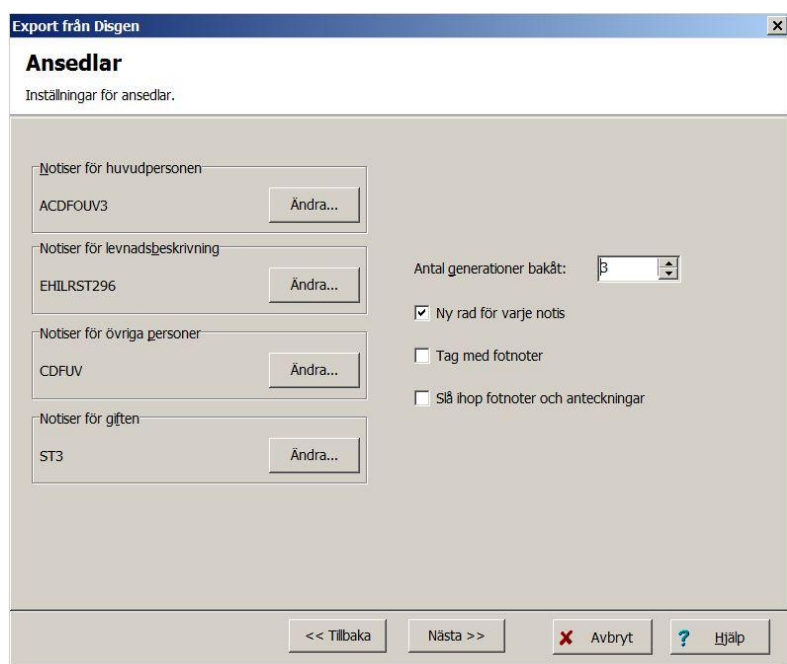

Bild 4. Inställningar för notiser

7. Bildstorlek

I gamla version 8.1 visas alla bilder i webbläsarna i sin faktiska storlek om inget görs, vilket ibland kan vara mycket stort. I Disgen 8.2 finns nu en inställningsmöjlighet för bildstorleken, gemensamt för alla. För egen del har jag valt höjden 300 pixlar.

8. Automatstart av skivan

Även detta sköter nu Disgen om. Skivan skall normalt starta automatiskt. Vid start från t.ex. USB-minne skall filen index.htm i \BokHtml användas (dubbelklick). Om du arbetar i den egna datorn kan du av bekvämlighetsskäl skapa en genväg på skrivbordet genom att högerklicka på index.htm och sedan välja Skicka till > Skrivbord.

9. Kopiera till CD

Innan du kopierar över till skivan så bör du förstås pröva alltsammans. Gå till filen index.htm i BokHtml och dubbelklicka.

Vid kopieringen är det viktigt att inte själva mappen BokHtml kommer med, bara allt dess innehåll.

10. Sidfot

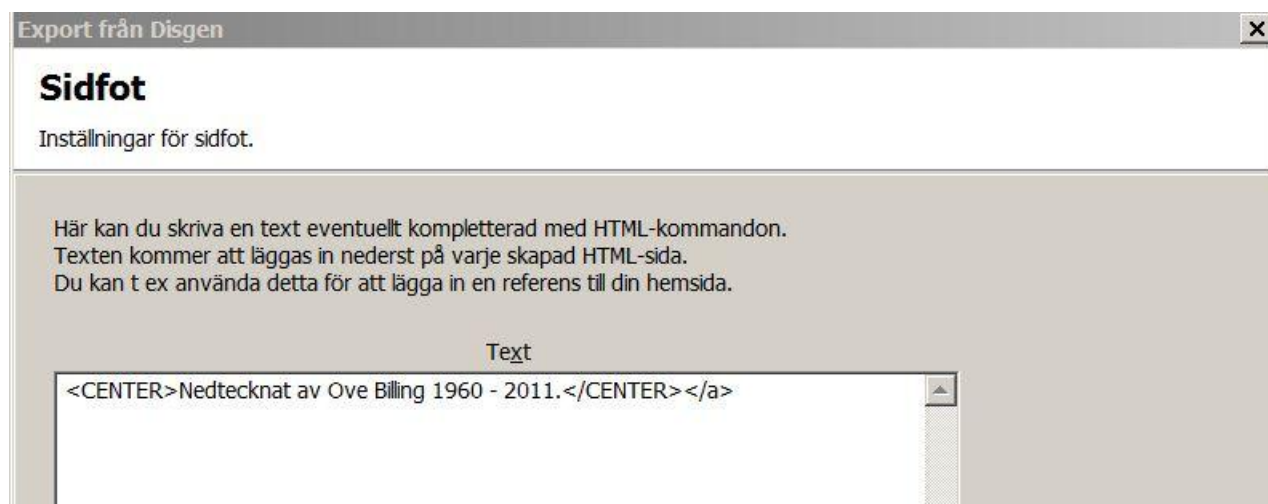

Bild 5. Sidfotsexempel

Detta är lite överkurs, alltså inte nödvändigt. Men det kan vara trevligt att varje sida (ansedel) avslutas med något om när detta jobb gjordes. Detta har jag åstadkommit genom att i Disgen under Verktyg > Export till Html och några klick framåt välja rubriken Sidfot. Där finns en ruta där du kan skriva vad du vill. Som exempel kan jag ange vad jag själv skrivit där, **Bild 5**.

Slutord

Detta blev ganska mycket text, då jag som vanligt har valt att vara tämligen utförlig. Egentligen är det inte så svårt som längden antyder, men det fordras ett visst mått av noggrannhet och konsekvens och förstås en hel del tid. Jag hoppas att många vill pröva på detta och hjälper gärna den som kör fast eller vill ha en förklaring. Hör också gärna av er och berätta i tidningen eller på annat sätt om era ev. svårigheter eller egna varianter av mitt upplägg. Den som är lite kunnig i Html-kod kan förstås själv förändra här och var efter egen smak men jag har strävat efter ett så enkelt och lättförståeligt grundupplägg som möjligt.

Punktlista

1. Tillverka en mapp med ledning av Bild 2
2. Avgör om du skall ha egendesignad index-fil (välkomstfil)
3. Välj ut vilka dokument som skall visas och de personer som hör dit
4. Skapa erforderliga samlingsdokument i Word och spara länkar i htm-format. Skapa även en ev. egen index-fil och lägg en kopia i mappen Egna Filer så att den inte av misstag försvinner vid raderingar av innehållet i BokHtml
5. Skapa i Disgen en merknappsnotis, Notis 9, för berörda personer med länkar till resp. samlingsdokument
6. Gör en export till Dg82Data\Html och flytta hela **innehållet** där till BokHtml
7. Testa alla länkar. Korrigera och gör om vid behov
8. Bränn **innehållet** i BokHtml